13 ИЮЛ 1992

Халқ денгиздир, халқ тўлқиндир, халқ кучдир!

ХАЛҚ СЎЗИ

خلق سوزی

ҲИЖРИЙ: ҚАМАРИЙ, 1413 ЙИЛ, МУҲАРРАМ, 9-КУН. • ШАМСИЙ, 1412 ЙИЛ, САРАТОН, 19-КУН.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг газетаси

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган 1992 ЙИЛ 10 ИЮЛЬ, ЖУМА, 132—СОН • 383 • НАРХИ: СОТУВДА 1 СЎМ 50 ТИЙИН.

Ўзбекистон Республикасининг қонуни

«УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЖАМОАТ БИРЛАШМАЛАРИ ТУҒРИСИДА»ГИ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИГА УЗГАРТИШЛАР ВА ҚУШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТУҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида» 1991 йил 15 февралда қабул қилган қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ахборотномаси, 1991 йил 4, 76-модда) қуйидаги ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилсин:

1) кириш қисмидан «СССР Конституциясига» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

2) 3-моддасининг иккинчи қисмидан ва 23-моддасидан тегишл.. равиш.а «СССР» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

3) 6-моддасининг 1-қисми чиқариб ташлансин;

4) 9-моддасининг .иринчи қисмидан «бошқа жумҳуриятлар фуқароларининг, шунингдек» деган сўзлар чиқариб ташлансин;

5) 10-моддaнинг 6-банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«6. Жамоат бирлашмаси ҳамда унинг ташкилотларининг маблағлари ва бошқа мол-мулкини ҳосил қилишнинг пул билан таъминлаш манбалари;

6) 11-модданинг биринчи ва тўққизинчи қисмлари қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасида амал қилувчи халқаро жамоа ташкилотларининг, жумҳурият, вилоятлараро бирлашмаларининг уставлари Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан рўйхатга олинади».

«Халқаро жамоат бирлашмаларининг, уларнинг бўлинмаларининг, филиаллари, шу жумладан оммавий ҳаракатлари ва уларнинг тармоқ бўлинмаларининг, шунингдек жумҳурият ва маҳаллий жамоат бирлашмалари (шу жумладан оммавий ҳаракатларнинг) Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида ва унинг жойлардаги идораларида ўз уставларини рўйхатдан ўтказмаган бўлсалар, Ўзбекистон республикаси ҳудудида фаолият кўрсатишларига йўл қўйилмайди».

7) 12-модданинг тўртинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Халқаро, жумҳурият ва вилоятлараро жамоат бирлашмаларининг уставини рўйхатдан ўтказишнинг рад этилиши устидан — Ўзбекистон Республикаси Олий судига, маҳаллий жамоат бирлашмалари уставини рўйхатдан ўтказишнинг рад этилиши устидан эса — тегишли вилоят, шаҳар судига шикоят қилиш мумкин».

8) 15-модда учинчи қисмининг учинчи хатбоши чиқариб ташлансин.

9) 18-модданинг тўртинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Сиёсий мақсадларни кўзловчи сиёсий партиялар ва оммавий жамоат ҳаракатларининг диний ташкилотлардан, чет эл давлатлари, ташкилотлари ва фуқаролардан молиявий ва ўзга ёрдам олиши ман этилади, улардан тушган маблағларни эса Ўзёбекистон Республикаси Молия вазирлиги давлат фойдасига ўтказиб юборади».

10) 19-модда қуйидаги мазмунда бўлган иккинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Сиёсий мақсадларни кўзловчи сиёсий партиялар ва оммавий ҳаракатлар диний ташкилотлардан, шунингдек чет эл давлатлари, ташкилотлари ва фуқароларидан келиб тушган маблағлар эвазига ноширлик фаолиятини юритишга ва матбаа нашрларини таъмин этишга ҳақли эмас».

11) 20-модданинг биринчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Молия идоралари жамоат бирлашмаларини маблағ билан таъминлаш ва улар даромадларининг манбаларини, улар олган маблағ миқдорини ва солиқлар тўғрисидаги қонунларга мувофиқ солиқ тўланишини назорат қилиб борадилар».

12) 22-модданинг биринчи ва тўртинчи қисмлари қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Жамоат бирлашмаси ушбу қонун 3-моддасининг 2, 3, 4-қисмида ва 18-моддасининг тўртинчи қисмида кўзда тутилган хатти-ҳаракатларни содир этган тақдирда суд қарорига биноан тугатилиши мумкин».

«Халқаро жамоат бирлашмалари, унинг бўлинмалари, филиаллари, жумҳурият ва вилоятлараро жамоат бирлашмалари Ўзбекистон Республикаси бош прокурорининг, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг, Давлат бош солиқ бошқармасининг, шунингдек Ўзбекистон Республикаси қонунлари билан ваколат берилган бошқа идоралари ва мансабдор шахсларнинг тақдимига асосан Ўзбекистон Республикаси Олий суди чиқарган қарорга мувофиқ тугатилади, Ўзбекистон Республикаси Олий судининг жамоат бирлашмасини тугатиш тўғрисидаги қарори устидан шикоят қилинмайди».

2. Ушбу қонун имзоланган дақиқадан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

«УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЖАМОАТ БИРЛАШМАЛАРИ ТУҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА УЗГАРТИШ ВА ҚУШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА

ШАРҲЛАР

Маълумки, Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги қонун СССР мавжуд бўлган пайтда қабул қилинган эди. Унинг ҳудудида мустақил суверен давлатлар ташкил топганидан сўнг ушбу қонуннинг бир қанча қоидалари ҳаёт воқеликларига ҳамда «Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги тўғрисида»ги қонунга зид келиб қолди. Бу гап хусусан халқаро ва чет эл жамоат бирлашмалари, уларнинг бўлимлари ва филиаллари, республика ва маҳаллий жамоат бирлашмалари, шу жумладан оммавий ҳаракатларга тааллуқлидир. Улар эндиликда уставлари рўйхатга олиниб, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига қатъиян риоя этганлари тақдирдагина фаолият олиб бора оладилар.

Бундан ташқари бутун ривожланган дунёда ўз олдига сиёсий мақсадлар қўйган сиёсий партияларга, жамоат бирлашмалари ва ҳаракатларга, шунингдек уларнинг матбуот органларига ажнабий давлатлар, ташкилотлар ва фуқаролар томонидан пул билан ва бошқа йўсинда моддий жиҳатдан ёрдам бериш қонунлар билан тақиқланади ва қораланади. Шуниси тамомила аёнки, бундай партия ёки жамоат бирлашмалари ўз фаолиятида, шу жумладан ноширлик фаолиятида энг аввало уларни моддий қўллаб-қувватлаганларнинг манфаатларига амал қиладилар, айни шу «раҳнамолари» буюрган сиёсатни ҳар қандай йўллар билан амалга оширадилар. Ўзбекистон Республикаси қонунига тегишли ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ички ишларимизга четдан аралашувнинг мана шу хилдаги имкониятларини бартараф этади. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига мувофиқ дин давлатдан ажратилганлигини инобатга олиб, ўзгартиш ва қўшимчаларда сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари ва ҳаракатлари, шунингдек уларнинг матбуот органлари молиявий ва ўзга хил моддий ёрдамни диний ташкилотлардан ҳам олиши тақиқланади.

Шундай қилиб «Ўзбекистон Республикасида жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни Олий Кенгашнинг ўнинчи сессиясида қабул қилинган ўзгартиш ва қўшимчалар билан бирга Ўзбекистон давлат мустақиллигини мустаҳкамлаш, ҳуқуқий демократик жамият барпо этиш, шу мақсадда сиёсий партиялар, жамоат бирлашмалари ва ҳаракатлари фаолиятини тартибга солиш йўлида яна бир муҳим қадам бўлди.

Самарқанддаги «Меҳнат» тикувчилик бирлашмаси жумҳуриятимиздаги йирик корхоналардан ҳисобланади. Бу бирлашма жамоаси ҳозирги иқтисодий қийин шароитда янада фаолроқ меҳнат қилмоқдалар. Жамоанинг шундай илғор тикувчиларидан бири Истам Мансуровадир. У корхонада кўп йиллардан бери ишлаб, ўнлаб шогирдлар етиштирди. Ўзининг иш нормасини 150 фоизгача уддалаб келмоқда.

СУРАТДА: Истам Мансурова.

Ғ. АЛИЕВ олган сурат.

ДАВЛАТ ВА ҲУКУМАТ БОШЛИҚЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

ХЕЛЬСИНКИ, 9 июль. (РАТА—ТАСС махсус мухбирлари). Финляндия пойтахтида Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашувчи мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг учрашуви очилди. Бу анжуманга 51 та мамлакат раҳбарлари келдилар, улар Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши самарадорлигини ва оперативлигини оширишга, Умумевропа жараёни ички тузилмаларини такомиллаштиришга қаратилган кўплаб ҳужжатларни қабул қилишлари лозим. Учрашувда Россия номидан Президент Борис Ельцин қатнашмоқда.

Биринчи мажлисда Финляндия Президенти Мауно Койвисто учрашув қатнашчиларини табриклади. Финляндия пойтахтида Умумевропа жараёни бошланганидан буён ўтган 20 йил ичида, деди, Европа фожиали ўзгаришлар даврини бошидан кечирди, ажралиш ва мухолифликни бартараф қилди. Олий даражадаги тарихий Париж учрашувидан сўнг биз биргаликдаги қадриятларга, инсон ҳуқуқларига ва демократияга асосланган янги бирликка интилмоқдамиз. Бу мустаҳкам тинчлик учун асосий шарт-шароитдир.

Минтақадаги ўзгаришлар давом этаётган шароитда олдимизда қулай имкониятлар бор, аммо шу билан бирга хавф-хатар ҳам йўқ эмас. Ҳамкорлик ресурсларидан мумкин қадар тўла фойдаланиш ва айни вақтда муаммоларнинг сабабларини унутмаслик зарур. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгаши давлатларимиз ҳамжамияти учун янги тинч ва демократик тартибнинг асоси бўлиб қолиши лозим.

Мауно Койвисто ҳар бир мамлакат жамиятнинг пойдевори сифатида инсон ҳуқуқлари ва демократияни мустаҳкамлашда Умумевропа кенгашининг ҳал қилувчи аҳамиятини таъкидлаб, қитъадаги можаро ўчоқларида фуқароларга қарши зўравонлик тадбирлари бўшашмаётганлиги хусусида хавотирлик билдирди. У ишончли ва доимий негизда ўт очишни тўхтатишга эришишга чақирди.

Барча можаролар, деб таъкидлади Финляндия Президенти, унинг сабабларидан бошлаб тинч воситалар билан ҳал этилиши лозим. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг тинчликни сақлаш фаолияти тўғрисида шартнома тузиш шу учрашувнинг вазифаларидан биридир.

Биз кенг қамровли хавфсизликни вужудга келтиришимиз лозим, деди Мауно Койвисто. Минтақа ҳуқуқлари тенг бўлмаган зоналарга ажралиб қолишига йўл қўйиб бўлмайди. Бизнинг асосий вазифаларимиздан бири — демократия ва бозор иқтисодиётига ўтаётган давлатларга мадад беришдир. Улар ҳам биздаги каби фаровонлик ва равнақ даражасига эришмоқлари лозим. Тафовутни камайтириш, ўзаро манфаатни кўзлаб ҳамкорлик қилиш зарур.

Хельсинкидаги олий даражадаги учрашув бир хил қадриятлар ва мақсадларни тан олувчи раҳбарларни бирлаштирди, деди Финляндия Президенти. Биз Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлиги кенгаши тарихида янги босқични бошлаб, уни мустаҳкамламоқдамиз ва бўлажак ҳамкорлик учун янги вазифаларни ўртага қўймоқдамиз. Биз тарихий вазифамизни тенглик, адолат ва барча фуқароларимиз эркинлиги манфаатларини кўзлаб бажаришимиз лозим.

Она Сайрамиз омон бўлса бас

ЕЛЬЦИННИНГ ИШОНЧИ

● Россия президенти Борис Ельцин Финляндия пойтахтига келди.

У Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашувчи мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг бу ерда очиладиган учрашувидаги Россия делегациясига бошчилик қилади.

Борис Ельцин «Хельсинки — 2» учрашувининг вазифаларини таърифлаб, бундай деди: «Бу — Европанигина эмас, бошқа қитъаларнинг ҳам хавфсизлиги билан боғлиқ бўлган катта халқаро воқеа. Бу барча мамлакатларнинг ҳамкорлиги йўлида қўйилган янги қадамдир». У анжуман якунида аниқ баёнот қабул этилиши муҳимлигини таъкидлади ва давлат бошлиқлари шундай ҳужжатларни имзолайдилар, деб умид билдирди.

ЁРАБ, БУ НЕ БАХТИ ҚАРОЛИҒ БЎЛДИ

● Албаниядаги одамлар ҳар қандай йўл билан мамлакатдан оммавий равишда жўнаб кетишга яна урина бошладилар.

Пойтахтда одамларнинг катта-катта гуруҳлари, асосан ёшлар баъзи ғарб давлатларининг элчихоналари ёнида тўпланиб олиб, «Чет элга кетишни хоҳлаймиз» деган гапни баланд овоз билан қайта-қайта такрорламоқдалар.

Дурресда ҳам 4 мингга яқин киши кечадан буён денгиз порти яқинига йиғилиб, Италияга жўнаб кетиш умидида юрибди. Жамоат тартиби посбонларининг жунбушга келган оломонни тарқалиб кетишга кўндириш учун қилган интилишлари зое кетди. Ҳар эҳтимолга қарши ҳамма кемалар причалдан нарироққа олиб бориб қўйилди. Кучайтирилган полиция нарядлари порт атрофини қўриқлаб турипшибди.

ҲОЛИНГ НЕ КЕЧДИ, ҲИНДУ БОЛА?

● Ҳинд болаларини тарбиялаш учун ажнабийларнинг оилаларига топширилмоқда.

Бу ерда тарқатилган расмий маълумотларга қараганда кейинги уч йил мобайнида ажнабийлар 3635 ҳинд ўғил ва қиз болаларини асраб олганлар. Уларнинг учдан бир қисмидан кўпроғи Калькуттада жаҳонга машҳур Тереза момо бошчилигидаги меҳр-мурувват жамиятининг ҳайрия фаолияти туфайли янги ота-оналар қўлига ўтди.

Айни вақтда Ҳиндистоннинг расмий маъмурлари болаларнинг ҳиндилар томонидан асраб олинишини рағбатлантиришга интилмоқдалар. Шу мақсадда давлат идоралари ҳайрия ташкилотларига ҳар хил, жумладан молиявий ёрдам бермоқда

ҚАРЗ БОТҚОҒИ

● Собиқ СССРга қарз берган мамлакатлар Россиянинг ташқи қарзини тўлаш муддатини узайтириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш учун 20 июль куни Парижда кенгаш ўтказадилар, деб хабар қилди сешанба куни Мюнхендан Япониянинг Киода Цусин ахборот маҳкамаси.

Япония ҳукуматидаги манбалардан олинган шу маълумотда гап Москванинг илтимосини қондириш имкониятини кўриб чиқиш ҳақида боради. Ҳозир Москва ташқи қарзларни тўлаш муддатини камида икки йил узайтиришга даъват этмоқда. Ўша манбалардан маълум бўлишича, «Еттилар гуруҳи» мамлакатлари Россиянинг қарзларини тўлаш муддатини узайтириш мумкин деб ҳисобламоқдалар.

ГРУЗИЯ ҲАМДЎСТЛИККА ҚЎШИЛМАЙДИ

● Грузия мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига ҳозир қўшилишнинг иложи йўқ, аввало шунинг учунки, грузин халқи бу ғояни қўллаб-қувватламайди, деди Грузия Давлат кенгашининг раиси Эдуард Шеварднадзе Венгрия телекўрсатуви журналистлари билан суҳбатда.

«Бундан ташқари, шахсан мен, Ҳамдўстликка қўшилиш менинг мамлакатимга ҳеч қандай манфаат бермайди, деб ҳисоблайман». Шунга қарамай Россия, Украина, Қозоғистон билан Грузияга қўшни давлатлар билан яхши муносабатларни йўлга қўйиш учун ҳеч қандай тўсиқ йўқ. Бунинг устига, ҳозир Грузия бирон-бир бирлашма доирасида бўлганидан кўра шу давлатларнинг ўзи билан яқинроқ муносабатлар ўрната олади, деди грузия раҳбари.

МДҲ ТИНЧЛИК ЎРНАТАДИ

● Собиқ СССР ичидаги хавфсизлик сиёсати соҳасида бўшлиқ вужудга келди, МДҲнинг тинчлик ўрнатувчи кучлари барпо этилиши бу хатарли бўшлиқни тўлдириши мумкин.

Австрия социал-демократик партиясининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи котиби Карл Шрамек бу ерда шу гапни айтди. Шу билан бирга, деб таъкидлади у, янги қуролли тузилмаларнинг фаолияти устидан қатъий демократик назорат амалга оширилишининг кафолатларини юзага келтириш зарур.

ҚОРАБОҒ ҲАММАНИ ЎЙЛАТМОҚДА

● Тоғли Қорабоғга бағишлаб Минскда ўтказиладиган халқаро конференцияни тайёрлаш юзасидан Италия пойтахтида фавқулодда учрашув 15 июль, чоршанба куни яна ишлай бошлайди.

Бу Италия Ташқи ишлар вазирлиги расмий вакилининг гапи. Шу йилнинг охирида Минскда халқаро конференция чақириш учун, деди у. Рим тайёргарлик учрашувини 22 июлда ниҳоясига етказиш режалаштирилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙРИМ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

«Ўртоқ Р. Ш. Шоғуломовни Ўзбекистон Республикаси Матбуот давлат қўмитасининг раиси этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 5 февралда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ Ш. О. Алимовни Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири вазифасидан озод қилиш тўғрисида» 1992 йил 5 февралда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ Ж. А. Абдуллаевни Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 5 февралда чиқаран Фармони:

«Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг тузилмасидаги ўзгаришлар ҳақида» 1992 йил 6 февралда чиқарган фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Дон маҳсулотлари («Ўздонмаҳсулот») давлат концернини ташкил этиш тўғрисида» 1992 йил 6 февралда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ М. Қорабоевни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 10 февралда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси молия органларини бошқариш ташкилий тузилмасини ва нарх белгилаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида» 1992 йил 11 февралда чиқарган фармони;

«Ўртоқ А. Н. Возненкони Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 12 февралда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон Республикасининг тараққиёт истиқболини белгилаш комитетини ташкил этиш тўғрисида» 1992 йил 13 февралда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат комитети (Ўзбекистон Республикаси ФТДК)ни ташкил қилиш тўғрисида» 1992 йил 18 февралда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигини ташкил этиш тўғрисида» 1992 йил 21 февралда чиқарган фармони;

«Ўртоқ Ў. Т. Султоновни Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазири этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 22 февралда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон шартномалар ва савдо давлат-акционерлик уюшмасини ташкил қилиш тўғрисида» 1992 йил 28 февралда чиқарган фармони;

«Ўзбекистон Республикаси маданият вазирлигининг ташкилий тузилишини янада такомиллаштириш ва унинг фаолиятини яхшилаш тадбирлари тўғрисида» 1992 йил 9 мартда чиқарган фармони;

«Ўртоқ А. Н. Исаевни Ўзбекистон Республикаси Монтаж ва махсус қурилиш ишлари вазири вазифасидан озод қилиш тўғрисида» 1992 йил 11 мартда чиқарган фармони;

«Ўртоқ П. Қ. Нўъмоновни Ўзбекистон Республикаси монтаж ва махсус қурилиш ишлари вазири этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 11 мартда чиқарган фармони;

«Ўртоқ Н. Ғ. Ғоибовни Ўзбекистон Республикаси маданият вазири вазифасидан озод этиш тўғрисида» 1992 йил 27 мартда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ Н. Р. Юсупбековни Ўзбекистон Республикаси фан ва техника давлат комитетининг раиси этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 21 апрелда чиқарган Фармони;

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ИЛМ-ФАННИ ДАВЛАТ ЙЎЛИ БИЛАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ВА ИННОВАЦИЯ ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Фан-техника имкониятларини кучайтириш, ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг долзарб муаммоларини ҳал этишда фаннинг аҳамиятини ошириш ҳамда муҳим тадқиқотлар ва инновация жараёнлари кенгайтирилишини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. Илмий-тадқиқот институтларида ва олий ўқув юртларида хўжалик шартномалари асосида бажариладиган илмий-тадқиқот ишлари, шунингдек инновация ишлари 1992—1995 йилларда қўшимча қийматдан солиқ тўлашдан озод қилинсин.

2. Вазирлар маҳкамаси илм-фанни ривожлантиришни ва инновация фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлашни таъминлаш юзасидан бир ҳафта муддат ичида қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИГА АЙРИМ ВАКОЛАТЛАР БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига мувофиқ ва собиқ СССРнинг Олий суди тугатилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

Собиқ СССРнинг Олий суди Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жиноят содир этган Ўзбекистон Республикасининг фуқароларига нисбатан чиқарган судлов қарорларини, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий суди пленумининг 1985-1989 йилларда чиқарган айрим қарорларини қайта кўриб чиқиш ваколатлари Ўзбекистон Республикаси олий суди пленумига берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 2 июль.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ, АЙРИМ ВИЛОЯТЛАР ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДЛАРИНИНГ ТАРКИБИДАГИ ЎЗГАРТИРИШЛАР ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Абдуллаев Неъмат — Тошкент шаҳар судининг аъзоси, шу суд жиноий ишлар бўйича суд ҳайъатининг раиси ва раёсатининг аъзоси вазифаларидан озод қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Олий судининг аъзоси этиб;

Алимқулов Райимқул — Хоразм вилояти судининг раиси, шу суд раёсатининг раиси вазифаларидан озод қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Олий судининг аъзоси этиб;

Рўзиев Обиджон Орифович — Тошкент шаҳар судининг аъзоси вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон Республикаси. Олий судининг аъзоси этиб;

Раҳмонов Амрулло — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиниб, Бухоро вилояти судининг раиси этиб;

Умурзоқов Бахтиёр Раимович,

Қувватов Раббим — Жиззах вилояти судининг аъзолари этиб;

Қурбонов Маҳмуджон — Навоий вилояти судининг раиси этиб;

Фозилова Малика Абдуллаевна — Бухоро вилояти судининг аъзоси вазифасидан озод қилиниб, Навоий вилояти суди раисининг ўринбосари этиб;

Барноев Ғофур Латибович — Бухоро вилояти судининг аъзоси вазифасидан озод қилиниб, Навоий вилояти судининг аъзоси этиб;

Бекқулов Саъдулла Бахранович,

Жузбанов Хабибулла Сейсембаевич,

Исоқов Ҳожимурод Исроилович,

Седов Владимир Данилович,

Ҳамидов Асқарали,

Қўшатов Тўйчи — Навоий вилояти судининг аъзолари этиб;

Охунова Гулнора Хабибуллаевна — Наманган вилояти судининг аъзоси этиб;

Тоғаев Олимжон Саидович,

Хусенов Остонақул — Самарқанд вилояти судининг аъзолари этиб;

Жўраев Алижон Отақулович — Сирдарё вилояти судининг аъзоси этиб;

Бегимов Чоршанба Бозорович,

Қурбонов Холиёр Ерматович — Сурхондарё вилояти судининг аъзолари этиб;

Соловьев Юрий Юрьевич — Тошкент шаҳар судининг аъзоси этиб;

Сулаймонов Мурод Ҳазратқулович — Ўзбекистон Республикаси Олий судининг аъзоси вазифасидан озод қилиниб, Фарғона вилояти суди раисининг ўринбосари этиб;

Жуманиёзов Ҳайитбой — Хоразм вилояти суди раисининг ўринбосари, шу суд раёсати раисининг ўринбосари вазифаларидан озод қилиниб, Хоразм вилояти судининг раиси этиб;

Шахавдинов Ғайрат Талгатович — Хоразм вилояти судининг аъзоси этиб сайлансин.

2. Алимқулов Райимқул— Ўзбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича суд ҳайъатининг раиси ҳамда олий суд раёсатининг аъзоси этиб;

Раҳмонов Амрулло — Бухоро вилояти суди раёсатининг раиси этиб;

Қурбонов Маҳмуджон — Навоий вилояти суди раёсатининг раиси этиб;

Фозилова Малика Абдуллаевна,

Ҳамидов Асқарали — Навоий вилояти суди раёсатининг аъзолари этиб;

Қўшатов Тўйчи — Навоий вилояти суди жиноий ишлар бўйича суд ҳайъатининг раиси ҳамда вилоят суди раёсатининг аъзоси этиб;

Ҳақназаров Шавкат — Сирдарё вилояти суди раёсатининг аъзоси этиб;

Сулаймонов Мурод Ҳазратқулович — Фарғона вилояти суди раёсати раисининг ўринбосари этиб;

Жуманиёзов Ҳайитбой — Хоразм вилояти суди раёсатининг раиси этиб тасдиқлансин.

3. Турғунбоев Обиджон Турғунбоевич — Ўзбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича суд аҳайъатининг раиси ҳамда Олий суд раёсатининг аъзолиги вазифаларидан;

Ҳамроев Қобил Шаропович,

Шакирьянов Расим Валиевич — ўз розиликларига биноан бошқа ишга ўтганликлари муносабати билан Бухоро вилояти судининг аъзоси вазифасидан;

Назаров Пўлат — ўз розилигига биноан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Наманган вилояти судининг аъзоси вазифасидан;

Қобилов Абдуҳамид Аҳмедович — ўз розилигига биноан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Самарқанд вилояти судининг аъзоси вазифасидан;

Нурматов Қурбон Шералиевич — ўз розилигига биноан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Самарқанд вилояти судининг аъзоси, шу суд жиноий ишлар бўйича суд ҳайъатининг раиси ва раёсатининг аъзоси вазифаларидан;

Расулов Ўлмас Дониёрович — ўз розилигига биноан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Сирдарё вилояти судининг аъзоси, шу суд жиноий ишлар бўйича суд ҳайъатининг раиси ва раёсатининг аъзоси вазифаларидан;

Ишчанов Матёқуб — ўз розилигига биноан бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Хоразм вилояти судининг аъзоси вазифасидан озод этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙРИМ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

«Ўртоқ Е. С. Тёмкинни Ўзбекистон Республикаси қурилиш ишлари давлат қўмитасининг раиси вазифасидан озод этиш тўғрисида» 1992 йил 29 апрелда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлигини Ўзбекистон давлат-акционерлик «Савдо» («Ўзбексавдо») уюшмасига айлантириш тўғрисида» 1992 йил 5 майда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ Р. Р. Ражабовни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат котиби этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 6 майда чиқарган Фармонининг Р. Р. Ражабовни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари лавозимидан озод қилишга оид қисми;

«Ўртоқ Қ. Ж. Ҳаққуловни Ўзбекистон Республикаси бош вазирининг ўринбосари — Ўзбекистон нефть ва газ саноати давлат концерни бошқаруви раиси этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 3 июнда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ К. Н. Тўлагановни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 4 июнда чиқарган Фармони;

«Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлигини Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигига айлантириш тўғрисида» 1992 йил 3 июлда чиқарган Фармони;

«Ўртоқ Р. У. Аҳмедовни Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазири этиб тайинлаш тўғрисида» 1992 йил 3 июлда чиқарган фармони.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ ТАРКИБИДА ҲАРБИЙ ҲАЙЪАТНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг асослари тўғрисида»ги қонунга ва Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1992 йил 14 январдаги «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ҳарбий қисмлар ва ҳарбий-ўқув юртлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Олий Судининг таркибида ҳарбий ҳайъат ташкил этилиб, биринчи инстанция бўйича ўта муҳим ишларни кўриш, кассация ва назорат тартибида ишларни кўриш ваколатлари унинг зиммасига юклансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий суди таркибида ҳарбий ҳайъат ташкил этилиши муносабати билан Олий судга тегишли штат сонини ажратиш масаласи Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасида кўриб чиқилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ҳарбий судларнинг илгари белгиланган тартибда сайланган судьяларининг ваколатлари тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси
Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 3 июль.

Қурилиш майдонларида

ТОШКЕНТ ҚЎНҒИРОҒИНИ ДУНЁ ЭШИТАДИ

(РЕПОРТАЖ)

Ўзбек-япон шартномаси бўйича амалга оширилаётган Тошкент халқаро спутник алоқасининг мураккаб комплексли антеннасини тиклаш ишлари тугалланди. Станция ускуналарини ўрнатиш ва ишга ҳозирлашга киришилди. 40—50 кундан сўнг объект тўла фойдаланишга топширилади— ана ўшанда телефонда ер шарининг ҳар қандай нуқтаси билан боғланиш мумкин бўлади. Республика алоқачилари Ўзбекистон мустақиллигининг бир йиллигини ана шундай муносиб совға билан кутиб олишмоқда.

Биз бу ноёб қурилма бунёд этилаётган жойга бемаврид келиб қолибмиз. Халқаро электр алоқалари кичик корхонаси бошлиғи Л. Бурцева ва унинг ўринбосари М. Дадабоевлар биздан монтажчилар ишига халал бермасликни илтимос қилишди. Анча кутишга тўғри келди. Смена иши тугагач, бизга ҳазиломуз оҳангда тушунтиришди. Японлар энг муҳим монтаж ишларини «кўз тегмаслиги» учун, бегоналар иштирокисиз бажаришни маъқул кўришаркан. Бироқ, биз узоқроқдан бўлса ҳам монтажчиларни кузатишга муваффақ бўлдик.

«Мостострой» трестига қарашли 75 тонналик «КАТО» (буям японларники) автокрани диаметри 16 метр, оғирлиги 9,5 тонна бўлган, кўриниши улкан лаганни эслатувчи антеннани 8 метрлик асосга кўтариб қўйди. 6 монтажчи дарров антеннани асосга мустаҳкамлашни бошлаб юборишди. Ундан сал олдинроқ, каттакон лаган осмонда муаллақ турганда «НЕК» япон фирмасининг бош монтажчиси, бошига ўзимизда тўқилган сомон шляпа кийиб олган, жаноб Инага бармоғини ҳўллаб осмонга кўтарди ва ўзича шамол кучини аниқлаб, сўнгра монтажчиларга қараб «ишлаш мумкин» ишорасини қилганди.

Монтажчилар бригадасининг бошлиғи В. Громовенка, координатор-маслаҳатчи Р. Рамазанов, бригада аъзолари А. Барамиков, Ш. Жонқилич, И. Киреев, О. Рухлис, Р. Тимашов, В. Федотовлар япон станциясини ўрнатишдаги 30 иш кунларини юксак уюшқоқлик ва тиғиз меҳнат билан ўтказишмоқда: ерда ҳам, баландликда ҳам иш қизғин, ҳатто тушликка борйўғи 20 минут ажратилган. Бригаданинг бутун фаолияти ишбилармон японларнинг кузатувида.

Ўрта Осиёда эмас, балки бутун МДҲ бўйича ягона бўлган ушбу станция қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Буюртмачи Лариса Андреевна Бурцевадан сўраймиз:

— Ҳозирги оғир шароитда ҳеч ким янги объект қурилиши ҳақида бош қотираётгани йўқ. Қурилиш материаллари тақчиллигига қарамай, сизлар қандай қилиб ишларни жадал олиб боришга эришаяпсизлар?

— Бу борада бизга шаҳардаги кўпгина корхона ва ташкилотлар яқиндан ёрдам беришаяпти. «Ташметропроект» лойиҳачилари, «Спецингео» мутахассислари айниқса сидқидилдан кўмаклашмоқда. Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси жамоасидан ҳам мамнунмиз. Улар ва граждан авиацияси асосий асбоб-ускуналарни Узоқ Шарқдан тез фурсатларда олиб келишни йўлга қўйишган. Хуллас, қурилишимиз ҳашар йўли билан битаяпти.

Шу орада монтажчилар юқоридаги ишларни битириб,ерга тушишди. Рефлектор ва контррефлектор, яшин қайтаргич мосламалар маҳкамланди. Демак, асосий монтаж ишлари тугалланди. Бу воқеани кичкинагина жамоа зўр қувонч билан кутиб олди. Ҳамма шодиёна кайфиятда —бир-бирини табриклардди.

Бир неча кундан сўнг, станция тўлиқ ишга тушади ва Тошкент қўнғироғини бутун жаҳон эшита бошлайди. Мустақил давлат учун бунинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини эслатиб ўтиш ортиқча деб ўйлайман.

Ҳа, яна бир оз сабр қилинг, азиз ҳамшаҳарлар! Сал ўтмай уйингизда ёнбошлаб олиб Рио де Жанейро, Лондон, Бомбей ёки Париж билан бемалол гаплашиш имконига эга бўласиз.

А. КУДИШОВ.

СУРАТДА: халқаро спутник алоқалари станцияси қурилишининг умумий кўриниши.
А. РАҲИМБОЕВ суратга олган.

«Халқ сўзи» аралашгач...

УНДИРИБ БЕРИЛДИ

Челак район К. Маркс номли жамоа хўжалигида яшовчи И. Бозорбоев колхоз томонидан кам иш ҳақи берилганидан арз қилиб, таҳририятга мурожаат этган эди. Яқинда район ҳокими А. Муҳаммадқулов имзоси билан қуйидаги расмий жавоб келди:

«Искандар Бозорбоевнинг «Халқ сўзи» рўзномасига ёзган шикоятномаси район деҳқончилик-саноат уюшмаси томонидан ўрганиб чиқилди ва қуйидагилар аниқланди: Н. Азимов (олдинги К. Маркс) номли жамоа хўжалиги 4-бригадаси аъзоси И. Бозорбоевга 1991 йилнинг март — ноябрь ойлари учун товон пуллари билан 1673 сўм меҳнат ҳақи ҳисоблаган. И. Бозорбоев уни йил давомида ва йил якунида олган.

Фақат 1991 йилнинг июль ойи учун иш ҳақи ҳисоб варақаларига кўчирилаётганда жамоа хўжалиги меҳнат ҳисобчиси Усмон Сатторов томонидан хатога йўл қўйилган, яъни И. Бозорбоевга 100 сўм пул кам берилган. Бундай хатоси учун ҳисобчи У. Сатторов иш ҳақидан юз сўм И. Бозорбоевга ундириб берилди».

Инсон ва қонун

ХУСУСИЙ ПОЛИЦИЯ

- **Пулдорларни шахсий соқчилар қўриқлайди.**
- **Ишончли, содиқ, тартибли.**
- **Рақобат эмас, ҳамкорлик керак.**

БОЗОР муносабатига ўтилиши, судлов практикасининг муросасозлиги, жиноятчиликнинг кескин ўсиши кузатилаётган ҳозирги шароитда фуқароларнинг катта қисми, айниқса, ширкатчи-пулдорлар ўз хавфсизликларини таъминлаш мақсадида алоҳида шахсларнинг хизматларини танлашга, улардан ёрдам сўрашга ўтдилар. Ана шу ва бошқа сабабларга кўра мамлакатда хусусий қидирув агентлиги вужудга кела бошлади. 1990 йилга қадар собиқ СССРда адвокатурадан бошқа ҳуқуқ-тартибот маҳкамалари тўла-тўкис давлатнинг қўлида эди. Кооперация тўғрисидаги қонун қабул қилингандан сўнг ҳуқуқий хизмат кўрсатадиган ва «муҳофоза этадиган» деб аталувчи ширкатлар ташкил топа бошлади. 1989 йилда Ленинградда «Алекс» хусусий қидирув бюроси вужудга келди. Замонавий «пинкертон»ларнинг, вазифаси жуда хилма-хил. Улар ресторан ва қаҳвахоналарни рэкетчилардан муҳофаза қилади, ўғриликларни очиб ташлайди, кичик ёшли қочоқларни ва йўқолган болалар ҳамда катта ёшдаги кишиларни излайди. Шунингдек, бошқа манзилга жўнатилаётган юкларни кузатиб боради, хусусий шахсларни эҳтимол, тутилган одамлардан муҳофаза қилади. Хоналарга сигнализация ўрнатади ва қулф қуриб беради. Мол-мулк ва қимматбаҳо уй-рўзғор буюмларига тамға босади, хизмат ишларида фойдаланадиган итларни парвариш қилади. Ташкил этилаётган хусусий қидирув агентликлари ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш бўйича сезиларли натижаларга эришаяптилар. Масалан, Тошкент шаҳридаги «Арктур» хусусий қидирув бюросини олиб кўрайлик. 1200 дан зиёд ходими бўлган бюро 15 ой мобайнида ўзи қўриқлаётган объектларда 400 миллион сўмдан зиёдроқ мулк ўғирланишининг олдини олди.

Биринчи марта давлат тасарруфида бўлмаган махфий хизмат уюшмаси ташкил этилди. Ушбу ташкилотда тараққиёт банки, ўргатиш ва реклама гуруҳи, ахборот маркази, моддий техника бошқармаси бор. Бундан ташқари, улар Ички ишлар вазирлиги, «Интерпол» ва Европа хусусий махфий агентлиги уюшмаси билан ҳамкорлик қилиш ниятини билдиришган. Шундай қилиб, собиқ СССРда кенг тармоқли хусусий қидирув ташкилоти вужудга келди.

Кўпгина Ғарб мамлакатларида мана бир неча ўн йилдирки, махфий хусусий агентликлар хизматидан фаол фойдаланилмоқда. Масалан, Америка Қўшма Штатларида полиция ва хусусий агентликдаги кучлар миқдори 1970 йилда тенг бўлса, 1988 йил ўрталарига келиб ходимлар сони хусусий секторда 675 минг кишига нисбатан, 1,2 кишини ташкил этади. Бу мамлакатда ҳавфсизлик хусусий хизмати ишига сарфланаётган йиллик ҳаражатлар салкам 22 миллиард доллар бўлгани ҳолда савдо саноати компаниялари ва алоҳида шахслар ҳавфсизлигини таъминлаш ишида фаол қатнашаётган полицияни сақлашда атиги 14 миллиард доллар ажратилмоқда.

Кўпгина хорижий фирма ва компаниялар хусусий қидирув агентликлари ходимларини жалб этиш муҳимлигини англаб етдилар ва ҳозирги пайтда уларнинг кундалик ишларида худди юрист-маслаҳатчи, бухгалтерлар, суғуртачи воситачилар каби улар хизматидан фаол фойдаланмоқдалар.

Хусусий фирмалар хизматидан фойдаланишдаги афзаллик яна шундан иборатки, мижозлар ўз ҳаражатларининг мақсадга мувофиқлигини дарҳол баҳолай оладилар, негаки, улар кўрган зарар анча камаяди. Хусусий қидирув агентликлари ҳал этадиган вазифалар, масалалар доираси жуда хилма-хил. Жумладан, улар ўзлари хизмат кўрсатаётган фирманинг ички саноат сирларини ўғирловчиларни аниқлайдилар, рақобатлашаётган компанияларнинг молиявий аҳволини ойдинлаштирадилар; қарздор мижозларни қидирадилар, судда фуқаролик ва жиноий ишларни олиб бориш учун далиллар тўплайди, пропуск режимини таъминлаш, ёнғинлар пайдо бўлиши олдини олиш билан шуғулланадилар. Ҳозирги пайтда ўсиш тамойиллари яққол кўзга ташланган бизнес соҳасидаги жиноятчилик билан қаттиқ кураш хусусий қидирув агентликларининг асосий вазифаси ҳисобланади. Масалан, 1983 йилда фақат Англияда фирма ва компанияларнинг ўз ходимлари томонидан ўғирлик қилиш каби 21918 воқеа расмий қайд қилинган, ўғирланган мол-мулкнинг умумий қиймати 17 миллион фунт стерлингга етган. АҚШда фирмаларнинг улар ходимлари томонидан қилинган ўғирликлардан кўрилган зарар 1983 йилда қарийб, 2 миллион долларга етди. Шуниси диққатга сазоворки, ўғирлаш пайтида қўлга тушган хизматчиларнинг 95 фоизи жиноят қилиш фавқулодда енгил кўчаётганлиги учун ҳам шундай йўлга боришганлигини айтишган.

Бир қатор компаниялар ҳозирги даврда ўз хизматчиларини синаб кўриш учун ва текшириш учун тажрибали хусусий изловчилар хизматидан фойдаланишмоқда. Улар, яъни изловчилар, ходимларнинг маълумоти, олдинги ишлаган жойлари, судланганликлари ва банкротга учраганлиги тўғрисидаги маълумотларни аниқламоқдалар. Бундай маълумотлар ходимлар моддий жавобгарлик билан боғлиқ лавозимларга қўйилаётганда катта самара беради. Текширишларнинг ўзи эса анча арзонга тушади, лекин шубҳали шахсларни ишга қабул қилиш оқибатларининг олдини олади.

Фирма хизматчиларининг шахсий ҳаёти айрим тафсилотларини аниқлаш ҳам хусусий агентликлар фаолиятининг муҳим жиҳатидир. Масалан, АҚШ компанияларидан бирининг юз нафар хизматчиси шахсий ҳаёти ўрганилганда махфий агентлар уларнинг 6 нафари ўз меҳнати билан топилмаган маблағ ҳисобига яшаётганликларини аниқлашди. Шубҳа остига олинган 4 киши эса саноат жосуслиги билан шуғулланиб, ўз фирмаларининг сирларини рақобатчиларга сотишган.

Хусусий агентлар бевосита давлат ҳуқуқини муҳофаза қилиш маҳкамалари тизимига ҳам хизмат кўрсатади, унга масалан, мағазиндаги ўғриликларга қарши курашда сарфланадиган ҳаражатларни қисқартиришга кўмаклашади.

Бироқ хорижда ҳам, бизда ҳам хусусий қидирув хизматига бир хил муносабатда бўлинмаяпти. Бундай хизматнинг муҳолифлари қидирув ва муҳофаза ширкатчиларига кўплаб маънавий жиҳатдан ҳалол бўлмаган кишилар интилганлигини рўкач қилишади. Қаердадир молиявий ва солиқ назоратининг бўлмаслиги натижасида улар, яъни қидирувчилар мижозлардан катта миқдорда пул оладилар ва бу пулдан бойлик орттиришда фойдаланадилар. Бундан ташқари, хусусий қидирувнинг пайдо бўлиши ва ривожланиши милициянинг тезкор қидирув тузилмаларининг мутлақ ҳуқуқлари, фақат уларга хос бўлган куч ва усуллардан фойдаланишига ҳалал беради. Бу хусусий қидирув ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш маҳкамалари жуда яхши тайёрланган ходимларининг ширкатларга ўтишига олиб келиши мумкин ёки жиноятчилар томонига ўтиб кетишлари ҳам истисно эмас. Демак, улар фаолиятини криминаллаштириш, таъқиқланган иш билан шуғулланганликлари учун маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортишнинг меъёр ва хилларини кўриб чиқишга тўғри келади.

Хусусий ҳуқуқни муҳофаза қилиш бўйича чет эл тажрибаси шундан далолат берадики, давлат ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан хусусий қидирув хизмати ўртасида бўлиниш ясаш эмас, балки уларнинг ўзаро ҳамкорликка асосланган ҳаракат шакл ва йўналишларини излаш ягона ишончли йўлдир. Хорижий мутахассисларнинг фикрига кўра, хусусий кордонлик фаолиятининг ҳуқуқни муҳофаза қилиш соҳасига жалб этилиши ҳаёт тақозо этган стратегик имкониятларнинг биридир. Тўғри, ҳуқуқни муҳофаза қилиш соҳасида хусусий кордонлик фаолияти фақат белгиланган ҳуқуқ доирасида амалга оширилиши ва улар томонидан кишининг ҳуқуқлари бузилмаслиги кафолатланган бўлиши лозим. Шуниси характерлики, шимолий Американинг 28 штатида хусусий махфий агентлик ва хусусий хавфсизлик хизмати мақоми қонун билан белгилаб берилган.

Шубҳасиз, мамлакатда хусусий махфий агентлик хизматининг ривожланиши улар фаолияти асосий масалаларини ҳуқуқий жиҳатдан бошқариб боришни тақозо этади. Бу ўринда қурол-яроғдан, техник воситалар ва махсус ҳимоя воситаларидан, ахборот йиғиш учун ускуна ва қурилмалардан фойдаланиш, шошилинч алоқа ва бошқалар кўзда тутилмоқда.

Ҳозирги пайтда хусусий ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолиятини тартибга соладиган қонуннинг ҳали қабул қилинмаганлиги учун давлат тасарруфида бўлмаган ҳуқуқни муҳофаза қилиш маҳкамалари ишини бажарадиган ташкилотларни очиш жойлардаги ички ишлар идоралари билан келишилган ҳолда амалга оширилиши керак.

В. НОРОВ,
ҳуқуқшунослик фанлари номзоди.

• Ишбилармонларга кенг йўл!

ҚИШЛОҚҚА ҚАЙТИШ

ЁХУД ЭЗГУЛИКНИНГ КЕЧИ ЙЎҚЛИГИ ХУСУСИДА

Ҳайитқул Сафаров ўн йиллар мобайнида турли хўжаликларга раҳбарлик қилди, вилоят миқёсидаги ташкилотларда фаолият кўрсатди. Районларда кичик корхоналар, деҳқон хўжаликлари ташкил этила бошлагач, у ҳам жонажон қишлоғида шундай хайрли иш юритишга аҳд этди.

Шундай қилиб, кечагина раҳбарлик лавозимларида ишлаб юрган Ҳайитқул ака елиб-югуриб кичик корхона ташкил қилди. Ҳашар усулида таъмирланган бинога гилам тўқийдиган дастгоҳлар келтирилди. Аҳолидан жун сотиб олиш йўлга қўйилди. Кейин гилам тўқишни биладиган қизлар ишга жалб этилди.

Ҳайитқул Сафаров бу билан қаноатланиб қолмади. Наманганддан усталарни таклиф этиб, атлас тўқиш цехи очди. Бунинг учун шу шаҳардан дастгоҳлар сотиб олинди. Ёшларга эса янги касб сирлари ўргатилди.

Ҳозир «Тўлқин» кичик корхонасида ип йигирадиган, гилам ва атлас тўқийдиган цехлар ишлаб турибди. Озода Бобоева, Зебо Тоҳирова, Ҳилола Бобоева, Саида Қиличева, Сурайё Муртазоева, Зилола Бердиева каби чеварлар айни кунларда яратувчилик ишлари билан банд. Яқинда эса уста Азамат Раҳимов раҳбарлигида яна бир бўлинма — темирчилик устахонаси ишга туширилди. Бу ерда қишлоқ аҳли учун рўзғор буюмлари тайёрланаяпти.

— Ҳайитқул Сафаров етакчилик қилаётган корхона районда илк бор ташкил топган кичик корхоналарнинг бири,—дейди Қарши райони ҳокими Раҳмат Жалилов.— Аслида уларнинг сони қарийб 40 тага етади. Ташаббускорларнинг ғайрат-жижоатлари туфайли барисида кўплаб маҳсулотлар, хусусан, енгил саноат моллари ишлаб чиқарилмоқда. Бундан ташқари, уларнинг шарофати туфайли мингдан ортиқ киши иш билан таъминланди, аҳолининг ижтимоий аҳволини яхшилаш имкони яратилди.

Кичик корхоналарнинг бир нечтаси қурилиш-таъмирлаш ишлари билан шуғулланмоқда. Масалан, «Меҳнат» йўл ва йўлаклар қуриш билан банд. Ш. Ҳазиев раҳбарлик қилаётган бу корхона ишчи ва механизаторлари барпо этаётган йўллар давлат ташкилотлари томонидан тикланаётганларига қараганда анча арзонга тушмоқда.

Турли деворбоп кошинлар ва ғишт ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган «Сопол» кичик корхонасининг иши ҳам мақтовга лойиқ. Корхона аҳолининг буюртмалари асосида меҳнат қилиб, маҳсулот сифатига алоҳида эътибор бераётир.

Собир Раҳимов номли давлат хўжалигида ташкил этилган «Гулшан» кичик корхонаси (раҳбари Сайдулло Нурматов) шакар ишлаб чиқарадиган завод қурмоқчи. Шу мақсадда жиҳозлар келтирилиб ўрнатилмоқда. Бинолар таъмирланмоқда. Тоза сув оқадиган водопровод тармоғи бунёд этилаётир.

Хом ашё муаммоси ҳам ҳал қилинмоқда. Наманган вилоятидан шакарқамиш уруғи келтирилиб, етти гектар ерга экилди. Ҳозир бу экинни парваришлаш қизғин. Бундан ташқари, яна етти гектар майдонда қанд лавлаги ўстирилмоқда. Завод ишга туширилгач, бу ерда ҳар куни тўрт тонна маҳсулот ишлаб чиқарилади. Натижада район аҳолиси эҳтиёжини тўла қоплашга эришилади.

«Москва» совхози бир гуруҳ ёшларининг фермер хўжалиги «Деҳқон» деб номланган. Улар асосан деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланадилар. Ҳозир 20 бошдан зиёд қорамол боқилаяпти. Қизиғи шуки, ишбилармонлар сутни шакарга аралаштириб қуюқ маҳсулот олиш технологиясини ўзлаштиришди. Айни чоғда қуюлтирилган сут махсус шишаларга қуйилиб болалар боғчаларию савдо дўконларига жўнатилмоқда.

«Чўпон ота» кичик корхонасида эса ҳар сменада 15 мингта жўжа чиқарилиб, хўжаликларга ва одамларга сотилмоқда.

Кичик корхоналар бундан ҳам каттароқ ишларни рўёбга чиқаришлари мумкин. Бироқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини, хусусан пахта ва пиллани қайта ишлайдиган ускуналар, кичик фабрика ва цехларнинг йўқлиги бу соҳадаги ниятларни амалга оширишга ҳалақит бермоқда. Шу билан бирга деҳқонга ўзи етиштирган маҳсулотга ўзи эгалик қилиш, хоҳлаган жойга олиб бориб сотиш учун ҳанузгача эркинлик берилмаган. Ана шу тўсиқлар бартараф этилган тақдирда қишлоқ жойларида ҳам енгил саноат ривож топади, иқтисодий қарамликка барҳам берилади.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ БОҒКЎЧА

Яна икки йилдан сўнг (1994 йил, апрель ойида) улуғ адибимиз Абдулла Қодирий таваллуд топганига 100 йил тўлади. Шу баҳона пойтахтимизнинг шоҳ кўчаларидан бирини Қодирий номидаги Боғкўчага айлантирсак, деган ниятда эдим. Чунки Абдулла Қодирий ўзбек романчилигининг асосчиси, шу билан бирга уста боғбон ҳам бўлганлар.

Шу ният пайдо бўлгач, пойтахт кўчаларини айланиб юриб, бунинг учун энг муносиб жой деб «Ганга» бекатидан то Олой бозоригача бўлган йўлни танладим. Чунки бу кўчанинг Боғкўча учун жуда кўп қулайлик томонлари бор. Биринчидан кўчанинг эни кенг бўлиб (тахминан 120 м) ҳаракат икки томонлама. Икки йўл ўртасидаги жойнинг кенглиги ҳам 40-50 метр келади. Демак ҳар қандай мевали дарахтни иккиланмай экса бўлади.

Бу ерда апрель ойидан то ноябргача очилиб туриши мумкин бўлган анвойи капалакгул, лола, шойигул, атиргулнинг бир неча хилларини, қўқонгул, хрезантема каби гулларни навбати билан экиб, парвариш қилинса, кўча ёз бўйи чамандек очилиб туради. Бундан ташқари ҳар бир кўчанинг кесиб ўтган ерида бир-бирига рўбарў ҳолда сўри қилиб унга оқ, қизил хусайни, кишмиш ёки бошқа хил узум навларидан экиш мумкин. Боғкўчанинг энг ажойиб хосияти шундаки, кўча кенг ва равон бўлиши билан бирга Ўзбекистон табиатининг рамзи сифатида ҳам талқин қилинади. Бу тадбирларни амалга ошириш албатта анча қийин. Лекин қилса бўлади. Бунинг учун энг аввал Тошкент шаҳар ҳокимлиги ташаббус кўрсатиши керак.

Ҳамидулла ЙЎЛДОШЕВ,
жумҳуриятда хизмат кўрсатган халқ таълими ходими.

** Ҳайдовчи ва темирйўл*

ЖАЗО КИФОЯ ҚИЛМАЙДИ

ДАВЛАТ автомобиль назорати ходими кўчада ҳайдовчиларнинг жиғига тегиш учун ёки давлат томонидан белгиланган қандайдир режани бажариш учун турмайди. У турли-туман ҳайдовчиларни тўхтатиб, уларга огоҳлантириш бериб, ўзи билган ё билмаган ҳолда кимнидир бевақт фалокатдан асраб қолади. Ҳайдовчи ДАН ходими тўхтатиб вақтини олгани учун ундан хафа бўлишдан бурун қоидабузарлиги оқибатида ўзи ва ўзгаларнинг умрига зомин бўлаётган, саломатлигига тажовуз қилаётган ҳамкасблари республикамизда кундан-кунга кўпайиб бораётганини бир ёдга олсайди. Бундай машъум ҳодисалар темир йўлдан ўтиш жойларида ҳам содир этилмоқда.

Ўтган йили пойтахт вилоят темир йўл чорраҳаларида беш марта фалокат содир этилиб, уларда олти киши ҳалок бўлди ва икки киши тан жароҳати олди. Шу йилнинг 27 февраль куни эса жиззахлик Баҳодир Тошбоев Д 94-36 ЧМ номерли «Жигули» автомашинасида «Катта ўзбек тракти»нинг 55-чақиримидаги қўриқланадиган чорраҳадан светофорга бўйсунмасдан ўтиб кетмоқчи бўлганда «Тошкент—Волгоград» поезди билан тўқнашган. Натижада, ҳайдовчи ўша жойдаёқ ҳаётдан кўз юмди, унинг шериги А. Клименко эса қаттиқ жароҳатланди. 31 март куни бўкалик Учқун Қурбонов ҳам ўзи бошқарган 50 — 54 ТШП номерли МАЗ юк автомашинасида «Олмалиқ — Сариқ Чўққи» йўлининг 6-чақиримида электровоз билан тўқнашди ва жиддий шикастланди. Огоҳлантирувчи белгию ҳаракатлар бўлишига қарамай таваккалчилик қилганлар орасида Умурзоқ Утегенов, Алишер Тоштемиров, Абдурасул Эргашев, Абдуқаҳҳор Ўринбоев сингари қоидабузар ҳайдовчилар бор. Хўш, улар поезд ўтиб кетгунча икки-уч минут кутиб туришлари мумкинмиди? Мумкин эди, осмон узилиб ерга тушмасди...

Умуман, шошқалоқ ҳайдовчилар темир йўл чорраҳаларида содир этилаётган йўл-транспорт ҳодисаларининг 80 фоиздан ортиғи ўлим билан тугаётганини билишармикин?

Очиғи, бу йил июнь ойида бўлиб ўтган кўрик натижалари шу соҳадаги қонуний ҳужжатларга ўзгартириш киритиш, қоидабузарларга нисбатан жавобгарликни янада кучайтириш зарур эканини кўрсатмоқда. Кўрикнинг дастлабки ўн беш куни ичида вилоятимиз темир йўл чорраҳаларида аниқланган қоидабузар ҳайдовчилар 20 нафардан ошиб кетди. Масалан: 12 июнь куни Янгийўл шаҳридаги дорихона мудири Абдураҳмон Нормирзаев 70-55 ТШУ номерли «Жигули»да Янгийўл темирйўл чорраҳасида ёпиқ турган шлагбаумни айланиб ўтаётганда тўхтатилди. Худди шундай қўпол қоидабузарликни Тошкент туманилик Шукрулла Носиров, Абдуҳамид Мусаев ва «Янгиобод» давлат хўжалиги ишчиси Мурат Исмоиловлар ҳам ҳеч иккиланмай содир этдилар. Ўша маҳал поезд келиб қолганда ва улар ҳалокатга учраганда кимдан ўпка-гина қилишарди?

Биз ҳайдовчиларга темир йўл чорраҳаси машина ҳайдашни ўрганадиган майдонча ё пойга йўлкаси эмаслигини яна бир карра эслатмоқчимиз. Бунинг устига, вилоятимиз ҳудудида 131 та темир йўлдан ўтиш жойлари бўлса, уларнинг 79 тасида узоқдан келаётган поездни кўриб бўлмайди, 80 таси таъмирланишга муҳтож, 68 тасига хавфсизлик чироқлари ўрнатилмаган, 57 таси ёритгичлар билан таъминланмаган ва 38 тасида йўл тўсқичлари талаб даражасида эмас. Камчиликларни темир йўл раҳбарияти қачон тузатадию, биз қачон Алининг гуноҳи учун Валини жазолашдан қутуламиз — бу ҳозирча номаълум.

Темир йўл чорраҳаларидаги камчиликлар ўз йўлига, бугун биз ҳайдовчиларни оддий қоидага амал қилишга, оддий инсоний маданиятга чақирмоқчимиз. Шуларга амал қилсангиз, энг аввало ўзингизга фойда — жонингиз ва саломатлигингиз хавф остида қолмайди. Асосий айбдор қоидабузарлик учун шарт-шароит «яратиб» берган темир йўл раҳбариятигина эмас, шошқалоқ ҳайдовчиларнинг ўзлари ҳамдир. Бироқ икки томон ҳам бир нарсани унутмасликлари керак: ДАН ходимлари иш кўпаювидан чўчишмайди. Бизни фақат масъулиятсизлик касофати-ла одамлар умри ҳазон бўлаётгани ташвишга солаяпти.

С. АЗАМАТОВ,
Тошкент вилояти ИИБ ДАН бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги.

«МОСКВАДА НИМА БЎЛАЯПТИ?»

(Яқин ўтмишдан)

Фирқа котиби хонасидан отилиб чиқди-ю кўзлари чарақлаб кетди. Эй йўқ, йўлакда пайдо бўлиб қолган кўлхўзчи Кетмоналига урилиб кетганидан эмас, суюнганидан! Ахир Кетмонали унинг қаршисида айб иш қилиб қўйган боладай, қўл қовуштириб турар эди-да!

— Кечирасиз... — деб қўяди бояқиш хижолатдан терлаб. «Юқоридагиларга худди шунақа одоблилар ёқади. — Ўйлади ичида жамоа хўжалигининг фирқа котиби. — Саркашларидан худо асрасин!» Ичида худони тилга олиб қўйганини биров эшитиб қолгандай, ҳадиксираб атрофга қараб қўйди. Сўнг Кетмоналидан шошиб сўради:

— Менга қара, сени партияга опкириб қўяман. Кирасанми? Кетмонали ёғ босган, тешик дўпписини олиб бошини қашлади.

— Қайдам...

Фирқа котиби дарров унинг қўлтиғидан олиб хонасига судраб кирди-да, олдига қоғоз-қаламни суриб буюрди:

— Тез аризани ёз! Партиямизга сенга ўхшаган битта одам керак экан. Ҳозироқ райқўмга — буйрўга бориб партияга ўтиб келасан.

— И-и, — кўзлари олайди Кетмоналининг. — Мен бир оми кўлхўзчи бўлсам, партияда нима бор?

— Э-э, билмайсанми, партияда ҳамма нарса бор! Партияга ўқимишлиларни олиш шарт эмас, ўзлари ўқитиб олишади. Партия шунақа организасия-да! Ўзинггам болшевойлар ичида юриб пишиб кетасан. Мана мен, партияга кираётганимда худди сендай... оми, йўғ-э, парастўй эдим. Ҳозир ўзинг кўриб турибсан...

Кетмонали унинг гапидан «Боқиб одам қилишди, кейин кўтаришди» деган маъни уқди шекилли дабдурустдан:

— Мениям боқишадими? — деб юборганини ўзи ҳам билмай қолди.

— Ни-ма?! — Қошлари чимирилди фирқа котибининг.

Кетмоналининг хижолатдан бурни терлаб кетди. Нима деярини билмай талмовсираб турди-да тўғрисига кўчиб, дилидагини айтиб қўяқолди.

— Шу... бироз қийналиб қолувдик денг. Идорага кеп қолишимдан мақсад ҳам шу — озроқ ёрдам пули беришармикин-а?

Фирқа котибининг ғаши келди. Аввалига боплаб сўкиб бермоқчи, «партия ташкилоти кассирми сенга» демоқчи бўлди-ю аразлаб кетиб қолса бошқа номзод қидириб қолиш ташвишидан чўчиб ўзини босди. Аламини ичига ютиб, «кенг тушунтириш ишлари»ни бошлаб юборди.

—Партияга кирсанг қорнинг тўяди, кўтариласан, ишларинг юришади. Мана бунақа қилиб ариза кўтариб юрмайсан...

Узундан-узоқ ҳамду санoларни эшитиб Кетмоналининг боши айланди. Э, партияси зўракан-ку! — деди ичида, бир тамшаниб оларкан. — Ундоқ бўлса кирганим бўлсин-е!...

Ўз хаёли билан маст Кетмонали фирқа котибининг сайрай-сайрай қанақадир қоғозларни бўяб-чаплаб ташлаганини ҳам сезмай қолди. Партияга киришга ферма мудири билан бирга иккови тавсия беришганлиги ҳақида қоғоз тўғирладим дейдими-ей, жамоа йиғилишида кўриб қабул қилишувди дейсан, мана, қароридан кўчирма қилиб қўйдим, дейдими-ей! Хуллас, бир қўлтиқ қоғозни кўтариб райқўмга жўнашди.

Буйрў бошланишига етиб боришди. Кетмонали бундай ҳашаматли бинога кирмагани, чўрдай гиламларни босмаганидан шошиб қолди. Остонадаёқ чанг босган этигини енги билан тозалашга тушди. Бўйинбоқ таққан, пичирлаб-пичирлаб нималарнидир ёд айтаётган кишилар ўзларини кўрмаганга олиб тескари қараб олдилар. Уларнинг пичирлаганича у ёқдан-бу ёққа юраётганларини кузатиб Кетмонали ичидан зил кетди. Асли бу партқўм бемаврид шоширди-ёв! «Яшна ватан, жон ватан»ними, «Партиямиз» деганними бирор ашъор-пашёр ёдлаб оласан, деб айтса ўлармиди! Аслида кўнмасам бўлар экан. Ана шундоқ-шундоқ муаллимлар, бўйинбоқ осган одамларам ичкаридан қизариб-терлаб чиқишяпти. Мен кўлхўзчига ким қўйувди... Кетмонали «бор-е, нима бўлса бўлар», — дея ўриндиқлардан бирига чўкди-ю ҳовури сал босилгандай бўлди. Шу пайт ёнгинасидаги йигитниям чақириб қолишувди у ҳам сакраб турди-да ичкарига интилди. Шимини авайлабми, ёки олифталиккамми, ўзи ўтирган ўриндиққа газета тўшаб олган экан. Бошқа ўриндиққа кўчиб ўтираётганида Кетмоналининг газетадаги «Москвада пленум иш бошлади» деган сарлавҳага кўзи тушди. «Москвада пленум бўлса, бизда имтиҳон бошланган» деб ўйлади ичида.

Навбат ўзига келганда юраги така-пука бўлиб кетди. Ичкарига ўзи кирдими, олиб киришдими билмайди. Фақат, кўлхўз фирқа котиби унга кўзи тушди-ю нимагадир ғалати бўлиб кетди. Буни сездирмаслик учунми стол устидан чойнакни олди-да чой баҳона ўзини ташқарига урди.

— Бу кишининг партқўми ким? — сўради улардан бири.

Ўтирганлар бир-бирларига қарашди. Ўртадагиси эса:

— Ничего, ўзимиз кўраверамиз! — деди ва дабдурустдан:

— Москвада нима бўляпти? — деб сўраб қолди.

Кетмоналининг ёдига бояги ўриндиқдаги газетада кўзи тушган сарлавҳа келди-ю қўрқа-писа:

—Москвада пленум иш бошлади, — деди ва шу оннинг ўзидаёқ чўчиб тушди. Негаки хонани ларзага келтириб ҳамма чапак чалиб юборган эди.

— Баракалла, ўғлим! Бояги хомкаллаларнинг биронтасиям шуни билмасакан, — деди қувониб ўша савол берган киши. Сўнг ён атрофдагилардан сўради:

— Хўш, кимда қанақа савол бор?

Саволга ҳожат йўқ, — деди аллаким. — Кўлхўзчи бўлсалар ҳам газеталарни ўқиб, бугунги кун сиёсий воқеаларини ўрганиб борар эканлар. Бу чинакам партиявий хислат!

Таклиф ҳаммага ёқиб тушди. Бараварига қўл кўтариб, Кетмоналини «қўллаб» юбордилар.

— Кетавер ўғлим, сен партияга қабул қилиндинг! деди саркотиб.

Шунча зиёлилар ўта олмаган «имтиҳон»дан бир оми кўлхўзчи ўтиб кетганига ҳамма ҳайрон. Ўзида йўқ хурсанд бўлган кўлхўз партком котиби:

— Нимани сўрашди сендан? — дея қизиқсинди.

Кетмонали ўйланиб турдида, елкасини қисиб:

— Москвада нима бўляпти, деб сўрашди, — деди.

Буни эшитиб фирқа котиби анчагача ўйланиб қолди. Ниҳоят, Кетмоналининг ўзидан сўради:

— Ҳақиқатдан, Москвада нима бўляпти ўзи?

Кетмонали унга қараб анграйиб қолди.

— И-и, партқўм бўлиб сиз билмасангиз, мен қаттан билай!..

Фирқа котиби ўзини машина ўриндиғига ташлар экан, «биз билишимиз шартми, — ғудранди ўзича. — Биз партиянинг солдатларимиз. Москва нимани буюрса бажараверамиз!..»

Кетмоналининг ёдига эса уйидан «ёрдам пули сўрагани чиққани» тушди. Энди менга ёрдам пули ёзишларига ўзим буйруқ қилсам бўлаверармикан, — деб боши қотарди унинг. — Ахир мен ҳам партияман-ку, а?!..

Муҳаммад ҚОДИР.

ҚАШҚАДАРЁ ПАХТАСИ— ВЛАДИМИРГА

● ҚАШҚАДАРЁ вилояти пахтакорлари владимирлик тўқимачиларга 5 минг тонна пахта толаси жўнатадиган бўлишди.

Яқинда Владимир шаҳри вакиллари вилоятга келишди. Улар хом ашё етиштирувчилар билан ҳамкорлик қилишга тайёр эканликларини билдиришди. Яқин вақт ичида бу ерда ип йигирадиган, газлама тўқийдиган қўшма корхоналар барпо этишга келишиб олинди.

Г. ПЎЛАТОВ.

ТОЖИКИСТОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЎРИККА — БЕНЗИН

● КОНИБОДОМ боғларида ўрик пишиши билан ёнилғи қуйиш бекатларида бензин кўпайди.

«Ленинград» жамоа хўжалиги раҳбарлари мева-сабзавотни автомобиль ёнилғисига алмаштириш таклифи билан чиқишди. Ўз халқини қадрсизланаётган пул билан эмас, балки тотли мева билан таъминлаш имконини кўрган сибирликлар, Бошқирдистон ва татаристонликлар бу таклифга жон-жон дейишди. Ҳозиргача Конибодомга ўрикка алмаштирилган 500 тоннадан ортиқ бензин, дизель ёқилғиси келтирилди.

МАЖБУРИЙ ДАМ ОЛИШ

● СЕРЖИЛО маҳсулотлари фақат Тожикистонда эмас, бошқа мамлакатларда ҳам машҳур Қайроққум гиламчилик бирлашмаси июннинг бошидан мажбурий дам олишга чиқди. Хом ашё етишмаслиги туфайли минглаб ишчилар истар-истамас ҳордиқ чиқаришмоқда.

Ишни тўхтатишга яна бир сабаб бор. Кейинги пайтларда нархи яшин тезлигида оширилган гилам ва палосларнинг бозори касодлашди. Гилам нон эмас, кунига сотиб олавермайдилар. Айтгандай, кейинги ойда бирлашма ишчиларига иш ҳақи тарзида гилам берилмоқчи.

Нархи қимматлиги сабаб «Хўжандатлас» бирлашмаси маҳсулотлари ҳам дўкон омборларида тахланиб қолди. Эрта-индин бу корхона ҳам ишдан мажбурий тўхташи кутилмоқда.

ЧУМЧУҚДАН ҚЎРҚҚАН ТАРИҚ ЭКМАС

● Ҳозирги серташвиш лаҳзаларда Тожикистон билан иқтисодий муносабатлар ўрнатишга кўпчилик хорижликларнинг юраги дов бермаётир.

Шундай бўлса-да, улар Тожикистондан нигоҳни узишмаётир. Яқинда Хитойнинг Урумчи шаҳридан бир гуруҳ корчалонлар Панжакентга келишди. Шаҳардаги собиқ «Садаф» корхонаси биносида қўшма фабрика қуришга аҳдлашишди. Бу ерда ҳар йили 1,5 миллион дона қалам ва 15 миллион дона батарея ишлаб чиқарилади. Корхонага Хитой мосламалари ва жиҳозлари келтирилади, панжакентлик ёшларга Чин мутахассислари ҳунар ўргатишмоқчи.

Ўринбой УСМОН,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУННАТ АКАНИНГ ИШИ

Кечагина бўлган бир воқеа ҳеч ёдимиздан чиқмаса керак. Унда бозор иқтисодиёти, хусусийлаштириш деган иборалар эндигина урф бўлаётган: уни биров тушунган, биров тушунмай боши қотган пайтлар эди. Бир гурунгда эл кўрган раҳбарлардан биттаси: «Э, шуни ҳам ўйлаб ўтирасизми, давлат бизни қачон боқибди, ўзимиз ун эласак, ёғ чиқарсак, устимиз бут бўлса бўлди, у ёғи ейиш-ичишми, ўзимизнинг тан» деганида, «мақтанчоқ раис экан»да деб қўя қолган эдик.

Дўстлик районининг «Дўстлик» давлат ширкати бирлашмасида йўлга қўйилаётган ишларни кўрганимиздан кейингина ўшанда раис нималарни назарда тутганлигини англагандай бўлдик. Билганлар «Дўстлик»ни ҳазил аралаш, алоҳида бир давлат дейишарди. Дарҳақиқат, ҳали замон талаби асосида иш юритаётган «Дўстлик»дай хўжалик марказини кичкина саноат шаҳарчаси дейиш мумкин. Тикувчилик, гилам, бўёқ тайёрлаш, пахта титиш цехлари унум билан ишлаяпти. Тикувчилик цехида асосан тайёр газламалардан болалар кийимлари тикишаяпти. Гилам цехида ҳам иш чакки эмас: улар тўқиган гиламлар бозорда саккиз минг сўмгача баҳоланаяпти. Бўёқ цехида эса ҳар куни 700 килограммдан беш-олти хил рангда бўёқ тайёрланади. Мойжувоз ишлаяпти, тегирмон бор. Унда бир кунда бир ярим тоннага яқин ун элаш мумкин. Тегирмон ҳақи учун тортилган дондан бор-йўғи 10 фоиз чегириб қолинади. Ҳозир давлат баҳосида бир кило бўёқ 36 сўмдан кам эмас. Бу ерда эса 16 сўм. Ундан ташқари қандолатчилик, дурадгорлик, оҳак, ганчкорлик, темирчилик цехлари ҳам ташкил қилинган.

— Бу ҳали ишларимизнинг бошланиши, — дейди «Дўстлик» давлат ширкати бирлашмаси директори Суннат Эргашев, — илгари одамлар арзимаган ўроқ чархлаш учун ҳам узоқ йўл босиб районга қатнашарди. Ҳозирчи... ҳамма хурсанд.

Одамларга эркинлик керак экан. Ўзбек ундай, ўзбек бундай деймиз-у, лекин кўп нолимасак ҳам бўлар экан. Мана шунча ишни ким қилди. Бир менинг қўлимдан нима ҳам келарди.

Ишбилармонлар, жамоа аъзолари эса Суннат акага тескари гапни айтишди: «Йўқ, бу — Суннат аканинг иши», дейишди. У кимнинг иши бўлмасин, чоғроқ бир хўжаликда шунчалик иш бўлаётганини кўриб, рост гап, анча суюндик. Эртами-индин, у оддий таомилга айланиб қолса, не ажаб?!

Саййид Азим МАРДИ,
Исмат ХУДОЁР.

СУРАТЛАРДА: «Дўстлик» давлат ширкати бирлашмаси фаолиятидан лавҳалар.

«КАШМИР ҚЎШИҒИ»НИНГ ИККИНЧИ ҲАЁТИ

Шароф Рашидов ўз ижодий услубига эга бўлган талабчан қаламкаш эди. Адибнинг машҳур «Кашмир қўшиғи» эпик достони устида олиб борган ишлари бунинг далили бўла олади.

Санъаткорлар учун ўз асарини қайта ишлаш, унга янги ранг, янги оҳанг бериш жараёнидек машаққатли, айни чоғда завқли дам бўлмаса керак.

«Ушбу асар Кашмир халқининг қадимий севги достони асосида ёзилди», —деб изоҳлайди муаллиф.

Ёзувчи 1955 йилда совет ҳукумати делегацияси составида Ҳиндистонга қилган сафари пайтида у ерда шу афсона асосида яратилган «Бамбур ва янги барзол» музикали драмани ҳам кўриб ғоят таъсирланади. Неча юз йиллаб мустамлакачиликка қарши ўз эрки, ҳуқуқи учун курашиб келган халқнинг қалб нидоларига қулоқ тутади.

Наргис асаларилар шоҳи Бамбурга бўлган севгисини изҳор этиб, қўшиқ куйлайди. Унга дугоналари Атиргул, Лола жўр бўлишади. Шу пайт ҳасадчи Бўрон туриб ҳамма ёқни зулмат қоплайди. Гуллар сўлади, ҳолсизланади, аммо таслим бўлишмайди. Бундан ғазабланган Бўрон ўсимлик офати ҳисобланмиш Хорудни ёрдамга чақиради, зулм кучаяди, аҳвол оғирлашади. Лекин гуллар бардош бериб мағрур курашадилар. Шу пайт Бамбур дўстлари билан етиб келади. Бўрон ва Хоруд билан қаттиқ олишади ва ғолиб чиқади. Адолат ва севги тантана қилади.

Ёзувчи ўзининг бундан чорак аср илгари яратилган мазкур лирик қиссасини тамоман қайта ишлаб, истеъдод камолати даврида чархланган қалами, идрок ҳисси билан унга сайқал беради. Лирик қаҳрамоннинг руҳий оламини янада чуқурроқ, таъсирлироқ ифодалаш, воқеалар тасвиридаги драматизмни кучайтириб, шеърий парчаларда аниқ ва равонлик, мустақилликни оширувчи тузатиш ва тўлдиришлар қилади.

«Заковатнинг ибтидоси — халқ дили, эл хотирасидир. У бир океандирки, тоғ ирмоқлари ва булоқларни бунёд этади, у бир океандирки, азим дарёлар жисмига сингган тоғ жилғалари ва чашмаларни бағрига олади. Хотира заковат тамали, унинг негизидир. Тарихнинг баланд-баланд довонлари оша, асрлар оша, замонлар оша истиқболга нима элтади, нима унга омил бўлади? Бу — тош тахтадаги ва китобдаги сатрлар. Бу — эртаклар, ривоятлар, афсоналар. Бу — назм ва наводир. Эл хотирасининг дарё мисол қирғоқларини тобора кенгроқ олиб авлоддан-авлодга ўтишига боис шудир. Халқ заковатининг ёлқинли машъаласимон дилдан-дилга, наслдан-наслга кўчишига сабаб шудир», — дейилади асарда.

Мана, фусункор табиатга ҳамоҳанг, гўзал Наргис севгилиси Бамбур ишқи билан банд — ҳис-туйғуларини ифодалаб куйламоқда, рақсга тушмоқда. Унга дугоналари жўровоз. Бутун олам, бутун табиат бу севгини олқишлаётгандай. Аммо кўп ўтмай, воқеа ривожи бошқа оҳангда давом этади. Тўй тараддудидаги оромгоҳни тун зулмати қоплайди. Бўрон ва Хоруд ўртасида кураш кетади: «Тонглар шомларни, шомлар тонгларни қувлаб, кунлар кетидан кунлар ўтаверади. Заррин ва нафармон нурларга кўмилган бў дориламон маскан улар бахтидан мунаввар эди. Сўлим сойлари шовуллаб муаттар гуллар ханда қилиб, ўзларига оро бериб, қулф уриб ётган бу оромгоҳда шодлик сурури ҳукмрон, жумлаи жониворлар ҳам рўшнолик касб этган эдилар. Бироқ олма йўққи, гир айланаси бир текис қирмизи бўлса, Бўстон йўққи, бир чеккаси тоғларга тақалмаган, бирор жойи жарлик билан тилинмаган бўлса. Эзгулик йўққи, атрофида фалокат ўралашиб юрмаган бўлса».

Ёзувчи икки куч ўртасидаги кескин кураш фонида ривожланаётган воқеаларга ўз муносабатини билдириб боради, қиссадан ҳисса чиқариб воқеалар мазмунини реал ҳаёт воқеалари, турмуш қонуниятлари билан муқояса қилади, фалсафий хулосалар чиқаради.

Бамбур Наргис фироқида кўп машаққатлар чекади, қайғу-ғамларга дуч келади. «Тунлари юлдузлардан, кунлари шамоллардан, тунлари елдирим оёқли охулардан, кунлари олмос кўзли бургутлардан сўроқлаб», бедор бўлади. Ниҳоят озиб-тўзиб кетган, айрилиқ ўтида ўртаниб адо бўлган, лекин умидини узмаган Бамбур офтобга мурожаат қилади:

Офтоб,
Офтоб,
Қайдасан офтоб?
Қани Наргиз,
Қани у моҳтоб?
Қани ўзинг ёйган поёндоз?
Офтоб,
Офтоб,
Ахир, бер жавоб!
Азобимга тезроқ чора қил,
Ёвузларнинг юзин қора қил!
Наргизимни кўрсат,
Авайла,
Булутларни пора-пора қил!

Офтоб унга ёрдам қўлини чўзиб, «олам-олам ёғду ва оташ забти билан булутларга урилади. Кўкдаги пода-пода булутлар жунбушга келиб алғов-далғов бўлиб кетадилар». Бамбурнинг йўли ёришиб водийга етиб келади. Ёзувчи ҳаёт, ёруғлик, гўзаллик тимсоли бўлган яхшилик йўлида курашувчи Офтоб образини киритиб, кучларга ҳамфикр, ҳамдард бўлган кучлар сафини кенгайтиради.

Душман мағлубиятидан, Наргис ва Бамбурнинг висол учрашувидан шод бўлган гулларнинг севинчи ичига сиғмайди. Шу пайт Наргис ва Бамбур муҳаббатини шарафлаб, барноликда ягона Наврўзгул очилади ва гуллар боғига кўз ташлаб ҳамма гапни тушунади. Наргис, Лола, Атиргул ва яна кўпгина бошқа гулларга ҳамдард кўзларини жовдиратиб қўшиқ бошлайди. Унинг қўшиғидаги:

Аммо, бирлашсак, дўстлар,
Ҳар қандай ёв қочади,—
Ахир кичик юлдузлар,
Бирлашиб нур сочади,—

чақириқ сўзларга бошқа гуллар жўр бўладилар. Қўшиқ такрор-такрор эшитилади. Атрофига ҳақиқат учун курашувчи кучларни йиғишга чорловчи гимндек янграй бошлайди.

Қисса шу қадар мусиқий, шу қадар ифодали ёрқинки, гўё унинг ҳар бир сатридан булбул навоси, най савдоси, қушлар ва насмий шабадалар, ёру осмонларнинг қўшиқ-куйлари эшитилаётгандай бўлиб туюлади.

Шубҳасиз, асарнинг ғоявий-бадиий ва таълимий аҳамияти катта. Ёзувчи бунда халқ ижоди манбаларидан фойдаланиш, ундаги мотивларни ҳозирги замон адабиётида ривожлантириш, уни янги мазмун билан бойитишнинг яхши намунасини кўрсатди. Асарнинг ҳозирги замон адабиётида катта намунавий аҳамиятга эга эканлигини жаҳоннинг элликдан ортиқ тилларга таржима қилиниб, нашр этилганидан ҳам билиш мумкин. Миллионларнинг дилида чуқур из қолдирган «Кашмир қўшиғи» чиндан ҳам халқ асари бўлиб қолди.

Ғаффор МЎМИНОВ,
Беруний номидаги Ўзбекистон Давлат мукофоти совриндори.

Қалб ташаккури

ҚЎЛИНГИЗ ДАРД КЎРМАСИН

Инсон дунёда орзу-ҳавас билан яшайди. Яшаш нақадар ширин. Саломатлик инсоннинг энг катта бойлиги.

Мен саломатлигим ёмонлиги туфайли кўп пайтлар ўзимни нохуш сезардим. Роса сарсонгарчиликларда юрдим, бир қанча шифокорларга мурожаат қилдим, наф бўлмагач, замонанинг зайли билан ўтган йилнинг ноябрида Тошкент шаҳридаги қурилиш бош бошқармасига қарашли шифохона ҳакими М. Маҳмудов қабулида бўлдим. Мени операция қилиш кераклигини у киши ғоят самимийлик билан тушунтирди. Тўғриси, бу гапни эшитиб аввалига иккиландим, юрагимни қўрқув чулғаб олди.

«Нима бўлса тақдирдан», дея операция қилишларига розилик бердим. Худога шукур, тез кунда оёққа турдим. Бу ерда ҳақиқий ширинсўз, самимий ҳамширалардан тортиб, бош ҳакимгача беморларнинг дардига малҳам бўлмоқдалар. Мен М. Маҳмудов, С. Бобоқулова, С. Ғофуроваларга чин юракдан раҳмат айтгим келади.

Қўлингиз дард кўрмасин, азиз шифокорлар!

К. ҚОДИРОВА.

ШИФОКОР МЕНГА ЮРАК БЎЛДИ

Яқинда тўсатдан юрак санчиғи (инфаркт)га чалиниб қолдим. Мени пойтахтдаги «Тез тиббий ёрдам» клиник шифохонасига олиб келишди. 18 кун қатъий тиббий назоратда ётдим ва Накия Мукатова қўлида даволандим. Севимли бу аёл менга юрак бўлди — умримга умр қўшди. Ундан тоабад миннатдорман...

М. АБДУЛЛИНА.

Кутлов

ЎЗИМИЗНИНГ НЕЪМАТ АКАМИЗ

Аканинг лабида табассум жилоланса, укаларнинг оғзи қулоғига етиши, устознинг боши фахрдан кўтарилса, шогирдлар дўпписини осмонга отиши азалдан маълум...

Бугун биз укалару шогирдлар ана шундай завқни туяётган бўлсак, не ажаб?! Ахир аллақачонлар ўз халқининг қалбидан жой олган ўзимизнинг Неъмат акамиз расман Ўзбекистон халқ ёзувчиси деб эътироф этилгани ҳазилакам гапми?

Ман-ман деган ёзувчиларга ҳам ҳажвий асари учун бундай унвон насиб этмаган. Хулласи калом, бизнинг Неъмат акамиз «истасангиз ҳам, истамасангиз ҳам бўлганим шу» дея ҳажв тиғини илк бор олган мўлжалидан чалғитмади. «Шу ердан тешаман» деганича ёзаверди, ёзаверди. У ёзишдан, халқ эса ўқиб, яйраб-яшнаб кулишдан толмади.

Ў-ў, биз яшаган замонда одамларни кулдириш осонми? Ойда, йилда тишининг оқини бир кўрсатишни ўзига ор биладиган Муслим Алиевичдек «серёзний» раҳбару раҳбарчалар тўлиб ётган даврондa-я? Мансаб учун бошлиғининг отаси лаҳадига ўзини ташлашга тайёр турган Қаймоқовлар бисёр муҳитда-я?

Лекин ўзимизнинг Неъмат акамиз кулдирди. У киши атрофимизда «мен энг зўр одамман» деб гердайиб юрган баъзи нусхаларнинг юзига кўзгу тутди. Ва фақат суратини эмас, сийратини ҳам кўрсатиб берди. Яна қизиқроғи, ўша нусхаларнинг ўзи бу ҳажвияларни ўқиб: «Ўв, шу ўзимизнинг Неъматжон бало-да... Қаердан топади бундай типларни? Кимни ёзган экан? Э...э... маладес» деб қарсак чалганларини кўп кўрганмиз. Биз эса бундайларга қараб ичимизда, юзимизни ўгириб қаҳ-қаҳ уриб кулаверганмиз. Ҳаётдаги, яъни биз билан бир ҳаводан нафас олиб юрган Зайнишевлар, Мардон Тоҳировичлар, «жоним директур»лар, «универсал домла»лар, «красний партизанлар», «юмшоқ пластинка»лар, «устозлар», Умматжон акалар, Дандоновлар устидан юмалаб-юмалаб кулаверганмиз. Нега кулмайлик, ахир буни ўзимизнинг Неъмат Аминов акамиз роса ўхшатиб ёзган-да? Неъмат ака латифа тўқимайди, ҳақиқий ҳажвий асар яратади. Ана шу учун куламиз-да, акамизнинг санъаткор ёзувчилигига қойил қоламиз...

Бухоро вилояти радиосининг «Хандон»и муҳаррирлигидан жаҳонга машҳур «Муштум»нинг бош муҳаррирлигигача бўлган масофа ана шу ҳақиқатгўйлик туфайли босиб ўтилганлиги сир эмас. Бу йўлнинг ўнқир-чўнқирларига парво қилмай, бир ерда депсинмай, олға интилган киши — ўзимизнинг Неъмат акамиз, бизнинг мақтовларга зор эмас. Аммо Неъмат акамиз туфайли биз ҳам бир фахрланайлик дедик-да! Шу кунларда бухоролик укаларингиз ўзингиз севган ва «самоварчи Султон акага кичкина чойнакчада чой дамлатиб, тақсимчада тўрттагина қанд-қурс эрмак қилиб... чойу қурсдан кўра чойна мижозларининг ғалати ҳазил-мутойибалари, ичак узди кулгию ўзига хос кочириқларига» қизиқадиган Лаби Ҳовуздаги «Роҳат» чойхонасида ўтириб, «Яшанг, ака» дейишаётган бўлса, ёши улуғлар устоз Шариф Нурхон иборалари билан «Э-э, барака топинг, Неъматжон» демоқдалар!

Нимасини айтасиз, фармон чиққанидан буён шаҳримиздаги Сиз туғилиб ўсган Оқчурина кўчаси (хафа бўлманг, бу номни яқинда архивга жўнатамиз) 15-уйда салгина «бесаранжомлик». Етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган қўни-қўшниларингиз, қариндош-уруғлар, не-не мухлисларингиз эшик олдида тирбанд. «Тўхтаб тур, аввал ман кирай, сўгин сан беназбат кирасан» деганнинг саноғи йўқ. Бировнинг қўлида гул, бировнинг қўлида тугунча... дегандай, ҳамма фариштасифат падарибузрукворингиз — Амин бобони қутлашга, у кишининг табаррук қўлларини олиб, ўзларини тавоф қилишга ошиқмоқдалар! Биладиларки, бобомизнинг пок қўллари Сизнинг бошингизни силаган, нафаслари лафзингизни ширин, сўзингизни қайрилмас қилиб қайраган. Ўзимиз гувоҳ бўлдик: тўқсон ёшлими-ей, юз ёшлими-ей, ишқилиб, бобомизга тенгдош бир нуроний отахон нима дейди денг: «Амин жўра, шу катта ўғлинг зап ўзингга тортди-да. Сен вақти замонида темирни куйлатардинг, Неъматжон эса қаламини. Зарни зар қилатурғон заргар-да, шундоқ эмасму? О, бу бачамизни тилбузордан, радиўдан гапиришларини айтмайсанму? Ана лафзу ана сухан... Бу, шоир деганлари шунчалик бўлса керак-да! Қани, омин, худойи таалло ўғлингнинг умрини дароз қилсун. Бухоройи шарифнинг пирлари уни ҳар қадамда қўлласун. Оллоҳу ахкбар!».

Камоли эҳтиром билан, укаларингиз:
Тошпўлат АҲМАД,
Самандар ВОҲИД.

•ЭЪЛОНЛАР•

"ЗАРКЕНТ" КОЛХОЗИ

- пахта толаси,
- пилла,
- табиий ҳолдаги ва консерваланган мева-сабзавотлар,
- кулолчилик буюмларига

эҳтиёжи бўлган корхоналар, ташкилотлар, фирма ва кооперативларни ўзаро фойдали ҳамкорликка таклиф қилади.

Бу маҳсулотлар эвазига колхоз қуйидагиларни олади:

- ёғоч, қурилиш ашёлари ҳамда ДСП, ДВП,
- лак-бўёқ маҳсулотлари,
- 40 дан 70 мм.гача бўлган диаметрдаги газ ва сув қувурлари,
- УАЗ-469"А" енгил автомобили,
- ЗИЛ-130, ГАЗ-53 юк машиналари.

Манзилимиз:
713932, Фарғона вилояти, Тошлоқ райони, "Заркент" колхози.
Маълумот учун телефонлар:
4-13-81, 4-11-68, 4-15-48.

Жамғарма банки

ҲИСОБ-КИТОБНИНГ ҚУЛАЙ УСУЛИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

ЎЗБЕКИСТОН ЖАМҒАРМА БАНКИ РЕСПУБЛИКА АҲОЛИСИГА ҲИСОБ ЧЕКЛАРИ ВА ЧЕК ДАФТАРЧАЛАРИДАН ТОБОРА КЕНГ ФОЙДАЛАНИШНИ ТАВСИЯ ЭТИБ, УЛАР ҲИСОБ-КИТОБ ҚИЛИШНИНГ ҚУЛАЙ ҲАМДА ЭНГ МАҚБУЛ УСУЛЛАРИ ЭКАНЛИГИНИ ТАЪКИДЛАЙДИ.

Бу Сизни кўп миқдорда нақд пул олиб юриш ташвишидан халос этади.

Ҳисоб чеклари ва чек дафтарчаларидаги чеклар орқали сотиб олинган ҳар қандай буюм ёки кўрсатилган хизмат учун ҳисоб-китоб қилишингиз, темир йўл, ҳаво транспортининг кира ҳақини, юк ташиш ҳақини тўлашингиз мумкин.

Агар Сизга нақд пул керак бўлиб қолса, республика Жамғарма банкининг исталган муассасасида чекларингизни алмаштириб олиш ҳуқуқига эгасиз.

Мабодо ҳисоб чекини ёки чек дафтарчасини йўқотиб қўйсангиз, унчалик азият чекмасангиз ҳам бўлади. Чунки Сиз нақд пулни эмас, балки унинг ўрнини босувчи қоғозларни йўқотган бўласиз.

Нақд пулни сақлаш билан боғлиқ қийинчилик ва ташвишларни бемалол Жамғарма банки зиммасига юклашингиз мумкин.

НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБ ЗАМОНАВИЙ КИШИНИНГ ИШ УСЛУБИДИР!

ЎЗБЕКИСТОН ЖАМҒАРМА БАНКИ.

Ўзбекистон Республикасида ягона нигоҳий табиб Абдуғаффор Абдуллаев кўп беморларнинг талаб ва истакларига асосан 1992 йил 13 июль кунидан бошлаб 10 августгача Ўзбекистон тарихи музейи биносида даволаш сеансларини ўтказади. Бош оғриғи, оёқ ва қўл, жигар ва буйрак, томоқ ва қулоқ оғриқларига ҳамда уйқусизлик, қичима, юрак ўйнаш ва юрак оғриғи бор беморларга биринчи сеанснинг ўзидаёқ кўз нури орқали таъсир этади.

Сеанслар якшанба кунидан ташқари ҳар куни соат 8 дан 14 гача олиб борилади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон тарихи музейининг биринчи қавати, Радио комитети ёнида, «Баҳор» ресторанининг тўғрисида жойлашган.

Марказий хиёбоннинг Қўйлиқ бекати; Й. Охунбобоев кўчаси, 15. Телефон: 33-69-80.

Чилонзор район халқ таълими бўлими, район халқ таълими ва фан ходимлари касаба уюшмаси ҳамда 201-мактаб жамоаси Чилонзор район халқ таълими бўлими мудири М. А. Абдалимовга отаси

Абдалим ШОБЎТАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент шаҳар ҳокимияти, меҳнат, аҳолини иш билан таъминлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш бош бошқармаси бошқарма бошлиғи С. К. Саидкаримовга отаси

Саидкаримхўжа АКБАРОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва ирригациялаштириш муҳандислари олий билимгоҳи жамоаси Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш кулли ёти декан муовини Эркин Тошевга умр йўлдоши

Флора ТОШЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлиқ билдиради, марҳумнинг оила аъзоларига Оллоҳдан сабр-тоқат тилайди.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги жамоаси вазирликнинг ходими Қудратулла Маҳкамовга укалари

Улуғбек ва Риҳситилла МАҲКАМОВларнинг

бевақт вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради ва унинг яқинлари ҳамда қариндош-уруғларига сабр-қаноат тилайди.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608. Буюртма Г—197.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ.

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
● Карим БАҲРИЕВ, Эсиргап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУҲАММЕДОВ, Ҳабибулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қулаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Александр УЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное слово«), Муҳтарама УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Раим ФАРҲОДИЙ, Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. Тошкент шаҳри 700083, Ленинград кўчаси, 32-уй. Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди: 21.00. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12